

Minister Zdrowia

DLT.050.6.2025.AS
Warszawa, 17 lutego 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7651 Posła Kamila Wnuka i grupy Posłów, w sprawie dni wolnych dla krwiodawców zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych i samozatrudnionych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Zgodnie z ustawą o publicznej służbie krwi¹ dawcy krwi przysługuje m. in. zwolnienie od pracy oraz zwolnienie od wykonywania czynności służbowych w dniu, w którym oddaje krew, oraz w dniu następnym, a także na czas okresowego badania lekarskiego dawców krwi zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298² ustawy - Kodeks pracy².

Natomiast zgodnie z §12 rozporządzenia w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy³ pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego krwiodawcą na czas oznaczony przez centrum krwiodawstwa w celu oddania krwi. Pracodawca jest również obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego krwiodawcą na czas niezbędny do przeprowadzenia zaleconych przez centrum krwiodawstwa okresowych badań lekarskich, jeżeli nie mogą one być wykonane w czasie wolnym od pracy.

Z powyższego zapisu wynika, że ustawodawca uregulował sytuację dotyczącą zatrudnienia na umowę o pracę przez pracodawcę. Natomiast w przypadku osób współpracujących w oparciu o inną podstawę, tj. np. w oparciu o umowę cywilnoprawną, a tym samym, w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego⁴, strony mogą na zasadzie swobody umów określić w umowie uprawnienie do przerwy w realizacji umowy za wynagrodzeniem, w przypadku oddawania krwi. Jest to w takim przypadku prawo, a nie obowiązek stron. Należy nadmienić także, że sama nazwa umowy nie przesądza o jej charakterze, przez co może mieć miejsce uznanie umowy cywilnoprawnej za umowę o pracę, co wymaga jednak zgodnej woli stron albo postępowania sądowego.

Podkreślić należy, że ustawa o publicznej służbie krwi posługuje się pojęciem „honorowy dawca krwi” bez wskazywania formy zatrudnienia dawcy. Jednocześnie wskazać należy, że odrębne przepisy, o których mowa powyżej pozostają poza zakresem kompetencji publicznej służby krwi.

---

¹ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1782).

² Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.).

³ Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 1632).

⁴ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061, z późn. zm.).

Pracodawcy odgrywają istotną rolę w kształtowaniu decyzji dawców w kontekście oddawania krwi i jej składników. Stwarzanie sprzyjających honorowemu krwiodawstwu warunków świadczy o wysokiej odpowiedzialności przedsiębiorstwa. Krwiodawstwo to przecież nasza wspólna sprawa. Obecnie realizowana jest kolejna edycja programu polityki zdrowotnej pn. „Zapewnienie samowystarczalności Rzeczypospolitej Polskiej w krew i jej składniki na lata 2021-2026” w zakresie celów szczegółowych: „Utrzymanie stałej liczby świadomych dawców krwi i jej składników”, „Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie honorowego krwiodawstwa”, „Zwiększenie świadomości zdrowego odżywiania wśród krwiodawców”, która stanowi kontynuację realizacji zadań i zagadnień zdefiniowanych w ramach poprzednich edycji programu podejmowanych w latach 2009-2014 oraz 2015-2020. Opracowany przez publiczną służbę krwi program ma charakter długofalowy i w dużej mierze w dalszym ciągu realizuje cele z lat poprzednich, przede wszystkim w odniesieniu do promocji i edukacji w zakresie honorowego krwiodawstwa, tj. kontynuacja działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży, kampania skierowana do pracodawców celem włączenia honorowego krwiodawstwa w społeczną odpowiedzialność biznesu, czy kampania skierowana do podmiotów leczniczych i punktów pobrania krwi, jak również przewiduje nowe działania.

Aktualnie prowadzone są następujące działania mające na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie honorowego krwiodawstwa, a co za tym idzie zwiększenie liczby dawców krwi:

1. upowszechnianie pakietu promocyjno-edukacyjnego do poszczególnych grup docelowych, uwzględniającego: dzieci i młodzieży (plakat, ulotka, broszura, książeczka z zadaniami, komiks, lekcje multimedialne, gry edukacyjne, film edukacyjny), studentów (plakat, ulotka, broszura, quizy, grafiki), pracodawców (plakat, broszura, ulotka, prezentacja multimedialna), podmiotów leczniczych i laboratoriów diagnostycznych (plakat, ulotka dla pacjenta, ulotka dla pracowników podmiotów leczniczych, naklejka informacyjna – „Zastużeni Honorowi Dawcy Krwi obsługiwani są poza kolejnością”), edukację w zakresie okoliczności wpływających na honorowe krwiodawstwo: plakat, ulotka, broszura, spot planszowy, edukację zwiększającą świadomość w zakresie zdrowego odżywiania, które wpływa na honorowe krwiodawstwo: plakat, ulotka, broszura, quizy, krzyżówki, prezentacje multimedialne, grafiki, spot planszowy;
2. emisja spotów promujących honorowe krwiodawstwo w ogólnopolskich stacjach telewizyjnych oraz ich stacjach tematycznych, a także w rozgłośniach radiowych;
3. prowadzenie ogólnopolskich działań promujących honorowe krwiodawstwo w social mediach;
4. realizacja programu lojalnościowego dla krwiodawców pn. „Każda kropla jest cenna”, którego celem jest zachęcenie obecnych i potencjalnych Krwiodawców do promowania postaw i zachowań pozytywnych społecznie;
5. zakup i dystrybucja materiałów promujących honorowe krwiodawstwo, jako skuteczna i oddziaływująca pozytywnie na opinię społeczną promocja honorowego krwiodawstwa, która w efekcie ma z jednej strony stanowić podziękowanie dotychczasowym dawcom krwi za ich bezinteresowny dar, którego nie można zastąpić niczym innym w procesie ratowania życia ludzkiego, z drugiej zaś zachęcić jak największą liczbę osób do dołączenia w szeregi honorowych dawców krwi;
6. ogólnopolska kampania wizerunkowa promująca honorowe krwiodawstwo (billboardy i city light, ekrany LED);
7. lokalne eventy promujące honorowe krwiodawstwo, np. event „Bo tętni w nas dobro”, „#Empatia. Podziel się dobrem”, „[Miasto] tętni dobrem”, „Dziękujemy, że dzielisz się dobrem”, „Pulsująca nitka życia”;
8. współpraca z licznymi podmiotami, organizacjami, klubami i stowarzyszeniami w zakresie promocji honorowego krwiodawstwa.

Pracodawcy, którym bliska jest idea honorowego krwiodawstwa mają także możliwość organizacji akcji pobierania krwi w swoim miejscu pracy. Wówczas, po ustaleniu terminu i wszelkich kwestii technicznych z Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, przeprowadzana jest mobilna akcja pobierania krwi, zazwyczaj przy wykorzystaniu mobilnego punktu pobierania krwi.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/